

**PRVI KONGRES STUDIJA FIZIOTERAPIJE
„FIZIOTERAPIJA: VJEŠTINA I KREATIVNOST“
ZDRAVSTVENOG VELEUČILIŠTA U ZAGREBU S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM**

Zadar, 01.- 04. travnja 2009.

Prvi kongres Studija fizioterapije Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu pod nazivom: „Fizioterapija: vještina i kreativnost“ okupio je mnogobrojnu domaću i stručnu javnost (nastavnici, fizioterapeuti, liječnici, defektolozi, kineziolozi, radni trapeuti, medicinske sestre i ostali) sa aktivnim sudjelovanjem inozemnih stručnjaka nastavnika, liječnika i fizioterapeuta. Kao takav, do sada je najveći održani stručni skup navedenog sadržaja potaknut tradicijom 40. godina djelovanja Studija fizioterapije pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Kongres je uspješno promovirao Studij fizioterapije Zdravstvenog veleučilišta a domaćoj i inozemnoj stručno-znanstvenoj javnosti potvrdio kvalitetu i značaj njegova dugogodišnjeg djelovanja. Objavljen je i Zbornik radova s međunarodnom recenzijom gdje recenzent dr.sc. Alan Kacin (Univerzitet u Ljubljani, Studij fizioterapije) prepoznaje inovaciju urednika Zbornika, gdje se po prvi puta uvodi u pisanu građu, novi oblik objavljenja radova pod nazivom „mini-radovi“, koju recenzent ističe kao posebnu vrijednost i doprinos u stručno-znanstvenoj aktivnosti.

Stručni koncept kongresa dopunjen je kulturno-humanitarnim programom za sve sudionike koji su mogli uočiti značaj održavanja kongresa u gradu sa najstarijom tradicijom osnivanja prve bolnice u Hrvatskoj i bogatim povijesnim izvorima koji su većim dijelom bili vezani za zdravlje i obrazovanje u Hrvatskoj. Kombinacija stručnog djelovanja u humanitarne svrhe doživjela je na kongresu vrhunac priključivanjem i poticanjem svih sudionika kongresa humanitarnoj pomoći studentici Zadarskog sveučilišta gđici. Marini Buri čime je ostvarena i neformalna suradnja obaju Studentskih zborova i obrazovnih ustanova.

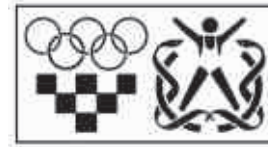
U vrijeme ozakonjenja fizioterapeutske djelatnosti, početaka djelovanja Hrvatske komore fizioterapeuta i

nezadovoljstva stručne javnosti akademskim nazivima za fizioterapeute, zaključci značajnih okruglih stolova održanih na kongresu omogućiti će i otvoriti suradnje po aktualnim pitanjima gdje se očekuju jasni i otvoreni stavovi Studija fizioterapije ZVU-a u Zagrebu.

Na Kongresu je potaknuta je nužna suradnja nastavnika i daljnji međusobni razvoj sa ostalim Studijima fizioterapije u Hrvatskoj (nazočni su bili predstavnici Studija fizioterapije Medicinskog fakulteta u Rijeci i Studija fizioterapije Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ iz Vukovara) u boljem upoznavanju s problematikom rada u nastavnom okruženju i formiranju što uspješnijeg nastavnog procesa kako za nastavnike tako i za studente. Tijekom održavanja stručnih sadržaja kongresa, zapaženo je aktivno sudjelovanje studenata Studija fizioterapije ne samo po pitanjima volontiranja i provedbi zadataka i obveza već i po njihovoj zainteresiranosti i aktivnom sudjelovanju u raspravama o budućnosti obrazovanja i statusa studenata kao i nastavku školovanja u Hrvatskoj i inozemstvu. Istaknuta je i značajna suradnja u svezi mentorskog rada nastavnika i studenata, koja se očitovala u pripremi stručnih radova za slobodna priopćenja i poster prezentacije kao i u pripremi studenata volontera za praćenje stranih gostiju.

Kongres je stručnim sadržajem omogućio i pokazao studentima nove poticaje za njihovo profesionalno djelovanje koje ih očekuje u kliničkom okruženju po završetku Studija i odlasku iz Zdravstvenog veleučilišta kao matične obrazovne ustanove. Također, omogućio je studentima i kliničkim stručnjacima (sudionicima kongresa) međusobno upoznavanje u atmosferi stručnog usavršavanja kao primjer cjeloživotnog učenja u fizioterapiji.

Snježana Schuster, bacc.physioth.
Predsjednica Stručno-znanstvenog odbora

**ZAKLJUČCI OKRUGLIH STOLOVA PRVOG KONGRESA
STUDIJA FIZIOTERAPIJE ZDRAVSTVENOG VELEUČILIŠTA U ZAGREBU
„FIZIOTERAPIJA: VJEŠTINA I KREATIVNOST „**

Zadar, 01.- 04. travnja 2009.

1. Okrugli stol:

ŠTO JE VJEŠTINA A ŠTO KREATIVNOST U FIZIOTERAPIJI?

Voditelji: Jakuš Lukrecija., prof.; Klaić Irena, prof.

Vještina označava razinu stručnost, specijaliziranost i kapacitet supervizije osobe koja provodi određenu profesionalnu aktivnost. Posjedovanje značajne vještine pretpostavlja sudjelovanje u stručnom usavršavanju, obavljanje bolje plaćenih poslova i višu razinu odgovornosti.

Kreativnost je mentalni i socijalni proces koji uključuje stvaranje novih ideja odnosno koncepta, ili novih spoznaja povezujući postojeće ideje odnosno koncepte. Ona je rezultat svjesnog ili nesvjesnog promišljanja. Određene kognitivne vještine nalaze se u pozadini kreativnog ponašanja: fluentnost, fleksibilnost, vizualizacija, imaginacija, ekspresivnost, otvorenost;; vještine koje mogu biti osobne karakteristike pojedinca, mogu biti naučene ili situacijske.

Pitanja za raspravu:

- Koje su vještine nužne za upravljanje fizioterapijskim procesom?
- Koje se vještine stječu edukacijom fizioterapeuta na visokoškolskoj razini?
- Koje su vještine priznate i cijenjene u kliničkom, a koje u akademskom okruženju?
- Donose li edukacija i unapređenje vještina adekvatne promjene na radnom mjestu?
- Koliki je prostor za promjene i kreativnost?

Zaključci okruglog stola:

Edukacija je značajan faktor u stjecanju i unapređenju vještina. U edukaciju fizioterapeuta nužno je uz razvoj akademskih i profesionalnih vještina integrirati interpersonalne i motoričke vještine te vještine inovacije. Važno je osigurati optimalna znanja i vještine koji će poticati i unaprijediti razvoj vještina inovacije i kreativnost.

2. Okrugli stol:

PRAKSA UTEMELJENA NA DOKAZIMA

Voditeljice: mr.sc. Vrcić-Kiseljak Ljiljana, prof.dr.sc. Despot Lučanin Jasminka

Praksa utemeljena na dokazima (engl. Evidence Based Practice) je način razmišljanja i pristupanja u fizioterapijskoj praksi koji se temelji na iskustvima potkrijepljenim dokazima. Postavlja se pitanje potrebe i opravdanosti sustavnog praćenja rada fizioterapeuta kroz procjene, mjerenja, obradu i prezentaciju podataka, usmjereno prema: korisniku usluga, drugim stručnjacima u rehabilitacijskom timu ili u liječenju općenito (protokoli), na stručnim skupovima ili u pisanim materijalima.

Zaključci okruglog stola:

1. Prikupljanje podataka o rezultatima fizioterapijske prakse nužno je provoditi, primjerenom procjenom i vrednovanjem, uz korištenje podataka iz drugih izvora, prvenstveno stručne i znanstvene literature.
2. Izražena je potreba za odabirom, izradom ili prilagodbom instrumenata temeljem kojih struka treba sistematično provoditi procjenu i prikupljati podatke, kao dio obaveznog protokola u liječenju i/ili procesu rehabilitacije.
3. Nužno je raspraviti i uskladiti različite tehnike i koncepte u fizioterapijskoj praksi koji u svom pristupu sadrže obaveznu procjenu, a koja je ograničena samo na određeni koncept/tehniku, odnosno učiniti rezultate procjene usporedivima s ostalim pristupima u praksi.

3. Okrugli stol: PERSPEKTIVE RAZVOJA FIZIOTERAPIJSKE STRUKE U OKVIRU ZAKONA O FIZIOTERAPEUTSKOJ DJELATNOSTI

Voditelj: Schuster Snježana, bacc.physioth.,dipl.arh.

Godine 1956. osnovana je prva nacionalna strukovna udruga pod nazivom: Hrvatska udruga fizioterapeuta (HUF) koja je u tadašnje vrijeme okupljala fizioterapeute u cilju unaprjeđenja struke, zaštite rada fizioterapeuta kao i prepoznavanju aktualnih strukovnih pitanja.

1999. godine članovi HUF-a, fizioterapeuti kao i nastavnici Studija fizioterapije Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, uvode HUF u punopravno članstvo Svjetske konfederacije za fizikalnu terapiju (WCPT) i time otvaraju perspektive razvoja fizioterapeutske djelatnosti uz podršku međunarodne strukovne zajednice. U listopadu 2008. godine struka se prvi puta ozakonjuje (izvan Statutarnog djelovanja HUF –a i HZF-a) a početkom 2009. godine osniva se Hrvatska komora fizioterapeuta (HKF). Putem rasprava na okruglom stolu razmatrane su smjernice WCPT po pitanjima zakonskih regulativa, obrazovanja i stručnog usavršavanja kao i politike struke u području razvoja fizioterapijske djelatnosti i prilagođavanja fizioterapeutske profesije aktualnom Zakonu.

Sudionici okruglog stola bili su predstavnici Studija fizioterapije ZVU-a u Zagrebu, Studija fizioterapije Sveučilišta u Rijeci, Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ iz Vukovara, studenti Dodiplomskog i Specijalističkog diplomskog studija fizioterapije ZVU-a iz Zagreba, članovi tijela Hrvatske komore fizioterapeuta, članovi Hrvatske udruge radnih terapeuta, članovi Udruge fizioterapeuta BIH, članovi Slovenske udruge fizioterapeuta uz ostale sudionike fizioterapeute.

Aktualna pitanja:

1. Upućenost fizioterapeuta o značaju Zakona o fizioterapeutskoj djelatnosti
2. Prepoznavanje i razmatranje razina obrazovanja fizioterapeuta po definiranju njihovih kompetencija unutar Zakona i usklađivanje potreba za takvim profilima
3. Suradnja obrazovnih ustanova sa tijelima Komore
4. Razmatranje djelovanja postojećih strukovnih udruga u Hrvatskoj po osnivanju HKF-a

Zaključci okruglog stola:

1. Nedovoljna općenita upućenost fizioterapeuta u Hrvatskoj o značaju ozakonjenja struke a time i sastavnica Zakona o fizioterapeutskoj djelatnosti
2. Predlaže se dopuna Zakona o fizioterapeutskoj djelatnosti za fizioterapeute u prepoznavanju obrazovanja na naprednim razinama (razina specijalističkog diplomskog studija) uz prilagođavanje strukovnih razreda ali i kompetencija po završenom stupnju obrazovanja (odnos spram trajnog usavršavanja) te usklađivanje akademskog naziva po vanjskim standardima

3. Ispred Studija fizioterapije visokoškolskih ustanova podržava se suradnja sa tijelima Hrvatske komore fizioterapeuta po potrebama visokoškolskog obrazovanja fizioterapeuta u Hrvatskoj
4. Predlaže se odvajanje radnih terapeuta iz članstva HKF-a i Zakona o fizioterapijskoj djelatnosti
5. U Hrvatskoj fizioterapiji, struka danas objedinjuje fizioterapeute u udruzi HZF i nedugo pravno reguliranoj strukovnoj organizaciji Komore, po čijem osnivanju nije jasno definirano daljnje djelovanje najstarije nacionalne udruge: HUF-a

4. Okrugli stol: OBRAZOVANJE ORJENTIRANO STRUCI - standard, potreba i perspektiva

Voditelj: Irena Klaić, prof.

U okviru okruglog stola istaknuti su temeljni standardi i direktive visokoškolskog obrazovanja fizioterapeuta. U diskusiji je raspravljano o međunarodnim i domaćim standardima obrazovanja fizioterapeuta (članci 7, 8, 9, 10, 11, 12 Zakona o fizioterapijskoj djelatnosti, standardi 1 - 17 WCPT-a). Sudionici okruglog stola komentirali su razinu i poteškoće usklađivanja sa standardima ispred različitih programa i ustanova nositelja obrazovanja.

Zaključak 1:

U okviru visokoškolskog obrazovanja fizioterapeuta uglavnom su podržani međunarodni standardi obrazovanja fizioterapeuta. U uvjetima osnivanja krovnog strukovnog tijela fizioterapeuta podržava se suradnja s Hrvatskom komorom fizioterapeuta posebice po pitanju definiranja temeljnog i naprednih razina obrazovanja fizioterapeuta, kompetencija i stručnih naziva koje se njima stječu u okviru Zakona o fizioterapijskoj djelatnosti i Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Sukladno preporukama Svjetske konfederacije za fizioterapiju sudionici su se očitovali o podržavanju najnovijih smjernica razvoja struke i obrazovanja fizioterapeuta u nadolazećem desetogodišnjem periodu. U diskusiji je raspravljano o mogućnostima poslijediplomskog obrazovanja fizioterapeuta i napredovanja ka stjecanju nazivu doktora struke, te djelovanja u okviru primarnog kontakta s bolesnikom. Razmotrene su poteškoće u ostvarenju ovih ciljeva u okviru visokoškolskog obrazovanja fizioterapeuta.

Zaključak 2:

Podržava se nastavak obrazovanja diplomanaata diplomskog studija fizioterapije na poslijediplomskoj razini u cilju stjecanja naziva doktora struke. Sukladno tome potrebno je utvrditi temeljne organizacijske i sadržajne odrednice programa poslijediplomskog obrazovanja fizioterapeuta.

5. Okrugli stol: PRIMJENA TERAPIJSKOG WELLNESSA U ZDRAVSTVENE SVRHE

Voditelji: *mr.sc. Ozren Rađenović, Doc. dr.sc. Lana Ružić, dr.med.*

Terapijski wellness je pojam koji se upotrebljava za različite vrste aktivnosti i nema konsenzusa oko toga da li to podrazumijeva holistički pristup zdravlju, terapiju saunama i hidroterapiju ili čak i sve programe koje obuhvaćaju aktivnosti jednog fitness centra. Nažalost promocija svih tih programa je izražena u svim medijima, a uz isticanje općeprihvaćenih „dobročinećih“ učinaka potpuno se zanemaruju kontraindikacije i mogući štetni učinci takvih programa u nekih korisnika

Zaključci okruglog stola:

1. Trebalo bi strogo u nazivima odvojiti centre koji su samo prilagođeni za kineziološke aktivnosti (teretane, fitnessi, aerobic centri) od centara koji stvarno pružaju i ulogu wellnessa. Nije svaki wellness centar i fitness i obratno.
2. Centri koji provode wellness moraju imati osobu zdravstvene struke koja će kritički pristupiti odabiru pogodnog programa prema indikacijama i kontraindikacijama korisnika.
3. Isticanje naziva *terapijski wellness (spa)* u centrima u kojima se isključivo nudi akupunktura i npr. shitasu masaža, a nema uopće drugih oblika hidroterapije, sauna, haloterapije i sl. nije prikladno.
4. Potrebno je izdati na hrvatskom jeziku letak, priručnik ili poglavlje u knjizi koje bi se bavilo ovim problemima kako bi se izbjegle neželjene posljedice na zdravlje i u nekim slučajevima čak i smrtni slučajevi.
5. Agresivna promocija wellness programa uz prirodenu nesklonost stanovnika RH za uključivanje u neki oblik organizirane tjelesne aktivnosti dovodi do toga da sve više ljudi smatra da će wellness aktivnost zamijeniti neophodan učinak tjelesne aktivnosti višeg intenziteta na zdravlje što je nedopustivo.
6. Kako je iz razgovora na okruglom stolu bilo vidljivo da su fizioterapeuti vrlo loše informirani o wellness ponudi u suvremenim centrima te da nemaju saznanja o načinu korištenja, indikacijama i kontraindikacijama za različite wellness programe preporuča se uvođenje izbornog predmeta Wellness koji bi zainteresirani studenti mogli slušati. Kako isti izborni predmet postoji na Kineziološkom fakultetu predlaže se i razmatranje mogućnosti interdisciplinarnе suradnje.

6. Okrugli stol: MOGUĆNOSTI FIZIOTERAPIJE U REKREACIJI Sportska rekreacija „produžena ruka“ fizioterapiji

Voditelji: *mr.sc. Vesna Filipović, mr.sc. Danijel Jurakić*

Sportska rekreacija i fizioterapija se dodiruju u nekoliko općih ciljeva te u populaciji u kojoj nalaze svoje korisnike. Praksa ukazuje na neka pitanja koja su u obje profesije međusobno dodirna točka, ako se poštuju temeljna pravila timske suradnje između stručnjaka u sportskoj rekreaciji i stručnjaka u fizioterapiji.

Pitanja za raspravu:

1. Mogu li fizioterapija i rekreacija biti jedna drugoj „produžena ruka“ u postizanju temeljnih ciljeva?
2. Koliko je važno postići timski pristup problemima koje rješavaju rekreacija i fizioterapija?
3. Koliko je važno visoko obrazovanje stručnjaka u timu koji ima zajednički cilj: poboljšanje funkcije i sposobnosti korisnika (pacijenta)?

Zaključci okruglog stola:

1. Fizioterapija i rekreacija su, u svakom slučaju, jedna drugoj „produžena ruka“ u postizanju temeljnih ciljeva prilikom profesionalnog rada sa pacijentima ili korisnicima. Koliko rekreacija „treba“ fizioterapiju tamo gdje njezine kompetencije prestaju, toliko i fizioterapija upućuje svoje pacijente u nastavak edukacije i održavanja novog načina življenja (prevenciju).
2. Timski pristup je jedini dobar pristup u problemima koje rješavaju rekreacija i fizioterapija. To se pokazalo i u raspravi za okruglim stolom; sudionici su spontano nadopunjavali jedan drugoga u problemima i smjeru njihovog rješavanja.
3. Visoko obrazovanje stručnjaka u timu koji ima zajednički cilj: poboljšanje funkcije i sposobnosti korisnika (pacijenta) jedini je mogući oblik obrazovanja potreban za postizanje navedenih ciljeva.
4. Sudionici okruglog stola su predložili osmišljanje i razrađivanje projekata edukacije građana Hrvatske, posebno vezano za pretilost pučanstva, a još više, probleme djece u osnovnim školama (neprimjereni uvjeti u učionicama, teške torbe i dr.) Predlaže se korištenje medija u planiranoj kampanji edukacije.